

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Studzienicach

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOOKALECZEŃ

1. Każdy pracownik ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia.

A. Postępowanie w sytuacji, w której uczeń dokonuje samookaleczenia:

1. Należy uniemożliwić uczniowi kontynuowanie czynności samookaleczenia poprzez zastosowanie stanowczej perswazji z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
2. Udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu.
3. W razie potrzeby poprosić osobę dorosłą (np. nauczyciela dyżurującego, pracownika obsługi) o wykonanie telefonu z sekretariatu celem wezwania pogotowia ratunkowego.
4. Jeżeli wydarzenie miało miejsce podczas zajęć lekcyjnych, zapewnić opiekę pozostałym uczniom z pomocą innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
5. Niezwłocznie poinformować o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, pedagoga, psychologa szkolnego i wychowawcę klasy, do której chodzi uczeń dokonujący samookaleczenia.
6. Wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny wzywa rodziców ucznia, informuje o zdarzeniu i zobowiązuje do konsultacji psychiatrycznej ich dziecka. Przekazuje ucznia pod opiekę rodziców.
7. Sporządzić notatkę służbową o zaistniałym zdarzeniu/ wypełnić zgłoszenie wypadku i złożyć w sekretariacie szkoły.
8. Wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny informuje rodziców o możliwości wsparcia psychologicznego na terenie szkoły.

B. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń ma ślady świadczące o samookaleczaniu się (informacja od samego ucznia, kolegów, nauczycieli).

1. Wychowawca, pedagog lub psycholog diagnozują sytuację, jeśli to możliwe pielęgniarka szkolna dokonuje oględzin ciała oraz w razie potrzeby opatruje ślady samookaleczenia.
2. Niezwłocznie poinformować o sytuacji dyrektora szkoły, pedagoga, psychologa szkolnego i wychowawcę klasy, do której chodzi uczeń posiadający ślady samookaleczenia.
3. Wychowawca, pedagog lub psycholog powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji i prosi o przybycie do szkoły.
4. Wychowawca, pedagog lub psycholog przeprowadza rozmowę z uczniem.

5. Wychowawca, pedagog lub psycholog po rozmowie z rodzicami/prawnymi opiekunami zobowiązują ich do konsultacji psychiatrycznej dziecka.
6. Wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny informuje rodziców o możliwości wsparcia psychologicznego na terenie szkoły.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PRÓB SAMOBÓJCZYCH LUB SAMOBÓJSTWA UCZNIA

1. Każdy pracownik ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczeń planuje podjąć próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

A. Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

1. O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:
  - Mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei.
  - Mówienie wprost lub bezpośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu.
  - Pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów.
  - Unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie.
  - Zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność.
  - Przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań.
  - Przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu.
  - Przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.
  - Podejmowanie w przeszłości prób samobójczych.
  - Fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo.
2. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia, wychowawca, pedagog i psycholog szkolny podejmują odpowiednie działania interwencyjne:
  - Jednocześnie ustalają, które z w/w przesłanek występują u danego ucznia.
  - Przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu występowania ustalenia przyczyn, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia.
  - Przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi szkoły.

- Ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują wsparcie psychologiczne na terenie szkoły lub poza nią.

B. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog i psycholog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:
  - Nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce (gabinet dyrektora, pedagoga, psychologa lub pielęgniarki szkolnej).
  - Informują o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców ucznia.
  - Przekazują ucznia pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia odpowiednim instytucjom (np. policji, PCPR).

C. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.

1. Po powzięciu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog i psycholog szkolny podejmują następujące działania:
  - Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, wychowawca, (nauczyciel, pracownik) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły a ten rodziców/opiekunów prawnych.
  - Dyrektor szkoły, pedagog i psycholog szkolny oraz wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniem i rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
  - Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, pedagog i psycholog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
  - O próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
  - Dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog i psycholog szkolny planują dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazują rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.
  - W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
  - Pedagog, psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

D. Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.

1. Wychowawca zbiera wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia i przekazuje dyrektorowi szkoły.
2. Zawiadomienie organu prowadzącego i nadzorującego szkołę przez dyrektora szkoły.
3. Zebranie Zespołu Kryzysowego i wspólne opracowanie planu dalszych działań.
4. Poinformowanie nauczycieli o zdarzeniu na Radzie Pedagogicznej.
5. Poinformowanie uczniów na forum klasy przez wychowawcę przy wsparciu pedagoga i psychologa szkolnego.
6. Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.
7. Udzielanie wsparcia psychologicznego uczniom.
8. Unikanie umedialniania problemu.
9. Unikanie poczucia nadmiernej odpowiedzialności za zdarzenie.

Dyrektor ZSP w Studzienicach

Halina Nocoń